

Աճեմյան Վարդան Ալեքսանդրի - կոմպոզիտոր (ծ. 27.04.1956 թ., ք. Երևան): 1962-1969 թթ. ուսանել է Մայաթ-Նովայի անվ. երաժշտական դպրոցում, 1973-1978 թթ.՝ Երևանի Կոմիտասի անվ. պետական կոմսերվատորիայի (ԵՊԿ), կոմպոզիցիայի բաժնում (ղեկ.՝ Ղազարոս Սարյան): 1981-ին ավարտել է ԵՊԿ ասպիրանտուրայի կոմպոզիցիայի բաժինը (ղեկ.՝ Ղազարոս Սարյան):

1978-ից ծավալել է մանկավարժական գործունեություն Նաիրիի շրջանի Քանաքեռական (Մուրաթափ) գյուղի հանրակրթական դպրոցում, որտեղ բացել է երաժշտական դասարան, որը գործել է մինչև 1984 թ.: Դասավանդել է՝ 1986-1988 թթ. Երևանի Ա. Հեքիմյանի անվ. ՄԵՂ-ում, 1995-2003 թթ.՝ Երևանի Մայաթ-Նովայի անվ. ՄԵՂ-ում, 1987-ից՝ դասավանդում է ԵՊԿ-ում՝ գործիքավորում, գործիքագիտություն, իսկ 1995-ից՝ նաև կոմպոզիցիա, պրոֆեսոր է՝ 2001-ից: 2002-2018 թթ. զբաղեցրել է ԵՊԿ ստեղծագործական ամբիոնի վարիչի պաշտոնը: 2004 թ. ՀՀ ԲՈՀ-ի կողմից շնորհվել է պրոֆեսորի գիտական աստիճան: Հայաստանի կոմպոզիտորների միության (ՀԿՄ) անդամ է:

Հեղինակ է՝ երաժշտաբեմական, սիմֆոնիկ, կամերային, գործիքային, վոկալ, խմբերգային բազմաթիվ ստեղծագործությունների, ժողովրդական երգերի մշակումների, էստրադային երգերի: Երկեր՝ «Երեք պիես» դաշնամուրի համար, 1973 թ.: Հինգ պիես դաշնամուրի համար, 1975 թ.: Սոնատ N 1 ֆլեյտայի և դաշնամուրի համար, 1975 թ.: Սոնատ N 1 դաշնամուրի համար, 1975 թ.: «Պոլիֆոնիկ սոնատ» N 2 դաշնամուրի համար, 1976 թ.: «Կիկոսի մահը» օպերա, 1978 թ.: «Բաղդասար աղբար» անավարտ օպերա՝ ըստ Հ. Պարոնյանի համանուն կատակերգության: Հինգ ռոմանս՝ Վ. Տերյանի և Գ. Մահարու խոսքերով, 1979 թ.: «Բալլադ զինվորի մասին» ծայրի և կամերային նվագախմբի համար (Գ. Մահարու խոսքերով), 1980 թ.: Սիմֆոնիկ պոեմ, 1980 թ.: Կոնցերտ սուպրանոյի, մեժոսոպրանոյի և նվագախմբի համար, 1981 թ.: Կոնցերտ նվագախմբի համար, 1981 թ.: Կոնցերտ դաշնամուրի, մեժոսոպրանոյի և նվագախմբի համար, 1982 թ.: Սոնատ ալտ-ֆլեյտայի և թավջութակի համար, 1983 թ.: Սոնատ N 2 ֆլեյտայի և դաշնամուրի համար, 1984 թ.: «Հայաստան» վոկալ շարք (խոսք՝ Հ. Շիրազի), 1985 թ.: Սիմֆոնիա N 1, 1986 թ.: Դաշնամուրային տրիո N 1, 1987 թ.: «Ձոն» սուպրանոյի, երգչախմբի և երգեհոնի համար՝ նվիրված Ամենայն Հայոց կաթողիկոս Ս. Ս. Վազգեն Ա Վեհափառին, 1989 թ.: Սիմֆոնիա N 2 մեծ սիմֆոնիկ նվագախմբի համար՝ նվիրված Ա. Աճեմյանի հիշատակին, 1990 թ.: Սոնատ-ֆանտազիա թավջութակի և դաշնամուրի համար, 1993 թ.: Քնարական երգեր (խոսք՝ Հ. Հովհաննիսյանի), 1993 թ.: Կոնցերտ թավջութակի և նվագախմբի համար, 1994 թ.: Սոնատ-պոեմ ջութակի և դաշնամուրի համար, 1995 թ.: «Արտամետայն գիշերներ» (խոսք՝ Գ. Մահարու), 1995 թ.: «Տոնական նախերգանք», 1995 թ.: Կոնցերտ-ֆանտազիա ֆլեյտայի և նվագախմբի համար՝ նվիրված Ա. Տերտերյանի հիշատակին, 1996 թ.: «Ղողանցներ» պոեմ դաշնամուրի համար՝ նվիրված դստերը՝ Արուս Աճեմյանին, 1996 թ.: «Անընդհատ շարժում» դաշնամուրի համար, 1996 թ.: «Ճանտազիա» տուբայի և դաշնամուրի համար, 1998 թ.: Կվինտետ պիկոլո ֆլեյտայի, տուբայի, վիրաֆոնի, կոնտրաբասի և դաշնամուրի համար, 1998 թ.: «Տասներկուերորդ գիշեր» մյուզիքլ՝ ըստ Վ. Շեքսպիրի համանուն պիեսի, 1999 թ.: «Հավատ» ծոմերգ երգչախմբի և սիմֆոնիկ նվագախմբի համար, 1998 թ.: Սոնատ N 2 (Սոնատ-ֆանտազիա) դաշնամուրի համար, 1999 թ.: Լարային կվարտետ՝ Ղազարոս Սարյանի հիշատակին, 1999 թ.: Մշակումներ՝ Մայաթ-Նովայի երգերի թեմաներով, լարային նվագախմբի համար, 2000 թ.: «Տոնական նախերգանք» կամերային նվագախմբի համար, 2000 թ.: «Rubato» պոեմ դաշնամուրի համար, 2000 թ.: «Հավատ» երգչախմբի համար a capella, 2000 թ.: «Տաղ զարման և սիրո» պոեմ սուպրանոյի և լարային նվագախմբի համար՝ ըստ Գրիգորիս Աղթամարցու տաղերի, 2001 թ.: «Որմնանկարներ» պոեմ դաշնամուրի համար՝ նվիրված Հայաստանում քրիստոնեության ընդունման 1700-ամյակին, 2001 թ.: Դաշնամուրային տրիո N 2, 2003 թ.: Սիմֆոնիա N 3 լարային նվագախմբի համար՝ նվիրված Է. Միրզոյանին, 2004 թ.: Կոնցերտ N 2 դաշնամուրի և սիմֆոնիկ նվագախմբի համար, 2006 թ.: «Նովել» սոնատ ալտի և դաշնամուրի համար, 2007 թ.: Advaenture ալտ-սաքսոֆոնի դաշնամուրի և կամերային նվագախմբի համար, 2008 թ.: «Իմը հայացք» դաշնամուրի համար՝ Օլիվե Մեսսիանի հիշատակին, 2008 թ.: Դաշնամուրային կվինտետ, 2009 թ.: «Քարեր, քարեր Հայաստանի» պոեմ խառը երգչախմբի համար՝ ըստ Հ. Մախյանի համանուն բանաստեղծության, 2009 թ.: «Հնչյունի թատրոն» կոնցերտային պոեմ դաշնամուրի և լարային նվագախմբի համար, 2011 թ.: «1915» պոեմ խառը երգչախմբի համար ըստ Պարույր Սևակի համանուն բանաստեղծության, 2011 թ.: Սոնատ N 2 ջութակի և դաշնամուրի համար, 2014 թ.: Սիմֆոնիա N 4 սիմֆոնիկ մեծ նվագախմբի համար, 2014 թ.:

Արժանացել է կոչումների, մրցանակների, պետական պարգևների՝ 1987-ին՝ ՀԿՄ մրցանակի՝ Կամերային սիմֆոնիայի և երգերի համար, 1990-ին՝ «Տարվա լավագույն երգ» մրցանակի՝ «Արցախ» երգի համար, 1993-ին՝ Թավջութակի կոնցերտի մրցույթի 2-րդ, 1993-1994 թթ. Էստրադային երգի հանրապետական մրցույթի 1-ին մրցանակների, ՀՀ ՊՆ կազմակերպած «Զինվորական երգ» հանրապետական մրցույթին՝ մրցանակի, 2010 թ. արժանացել է ՀՀ արվեստի վաստակավոր գործչի կոչման:

Հասարակական գործունեությունը. Մշակույթի նախարարության խորհրդի անդամ է: 2003-ից կազմակերպել է մրցույթ-փառատոներ՝ նվիրված Ա. Խաչատրյանին, Ղ. Սարյանին, Բ. Բրիտենին: 2008-ից հեղինակային իրավունքները պաշտպանող միջազգային ասոցիացիայի անդամ է (SUISA):

Տե՛ս 71 էջ:

ISBN 978-9939-802-38-1

9 789939 802381

ԵՊԿ հրատարակչություն
Publishing house YSC Издательство ЕГК

ՎԱՐԴԱՆ ԱՃԵՄՅԱՆ ԴԱՇՆԱՄՈՒՐԱՅԻՆ ՏՐԻՈ N 1, 2
BARTAN ADJEMIAN ФОРТЕПИАННОЕ ТРИО N 1, 2
VARDAN ADJEMIAN PIANO TRIO N 1, 2

ՎԱՐԴԱՆ ԱՃԵՄՅԱՆ
VARTAN ADJEMIAN
BARTAN АДЖЕМЯН

ՏՐԻՈ N 1, 2
ջութակի, թավջութակի և դաշնամուրի համար

TRIO N 1, 2
for Violin, Violoncello and Piano

ТРИО N 1, 2
для скрипки, виолончели и фортепиано

ՎԱՐԴԱՆ ԱՃԵՄՅԱՆ
VARTAN ADJEMIAN
ВАРТАН АДЖЕМЯН

ՏՐԻՈ N 1, 2
TRIO
ТРИО

Չոթակի, թավջութակի և դաշնամուրի համար
for Violin, Violoncello and Piano
Для скрипки, виолончели и фортепиано

ԵՐԵՎԱՆ
ԵՊԿ հրատարակչություն
2022

YEREVAN
Publishing House YSC
2022

ЕРЕВАН
Издательство ЕГК
2022

ՀՏԴ 785
ԳՄԴ 85.315
Ա 503

ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ Է
Երևանի Կոմիտասի անվան պետական
կոնսերվատորիայի գիտական խորհրդի
կողմից

ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ Է
Երևանի Կոմիտասի անվան պետական
կամերային անսամբլի ամբիոնի կողմից

Կազմող և մասնագիտական խմբագիր՝ ԱՆՈՒՇ ԳԱԳԻԿԻ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ ԵՊԿ ղոցենոս

Գրախոսներ՝ ՍԱՐԳՍԻՍ ԱՇՈՏԻ ՌՈՒԽԿՅԱՆ արվեստագիտության դոկտոր,
ՀՀ արվեստի վաստակավոր գործիչ
ԳԱՅԱՆԵ ՍԻՄՈՆԻ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ ԵՊԿ պրոֆեսոր

ԱՃԵՄՅԱՆ ՎԱՐԴԱՆ ԱԼԵՔՍԱՆԴՐԻ

Ա 503 Տրիո N 1, 2 ջութակի, թավջութակի և դաշնամուրի համար / Ա. Գ. Խաչատրյան. – Եր.:
ԵՊԿ հրատարակչություն, 2022 թ. - 72 էջ, 2 ներդիր՝ - 40 էջ:

Սույն ուսումնամեթոդական ձեռնարկով հրատարակվում է Վարդան Աճեմյանի կամերային-գործիքային ժանրի ստեղծագործություններից 1-ին և 2-րդ դաշնամուրային տրիոները, որոնք լրացնում են կամերային անսամբլի դասընթացի ծրագրային և XX դարի արդի կոմպոզիտորների ստեղծագործությունների ցանկը: Այն նախատեսված է կոնսերվատորիայում և երաժշտական բուհերում սովորող ուսանողների և մասնագետների համար:

ADJEMIAN VARTAN ALEXANDER

Trio N 1, 2 for Piano, Violin and Cello / Anush G. Khachatryan. - Yerevan, YSC Publishing House, 2022. - 72 p., 2 enclosure - 40 p.

This publication is intended to expand the repertoire of the chamber ensemble class through works by contemporary composers. The Manual is addressed to students of conservatoire and higher music education institutions, as well as to professional performers.

АДЖЕМЯН ВАРТАН АЛЕКСАНДРОВИЧ

Трио N 1, 2 для фортепиано, скрипки и виолончели. / Ануш Г. Хачатрян, - Ер.
Издательство ЕГК, 2022. - 72 с., 2 вкладыш - 40 с.

В настоящее учебно-методическое пособие вошли Фортепианные трио N 1, 2 композитора Вартана Аджемяна. Издание призвано дополнить учебный репертуар класса камерного ансамбля произведениями современных композиторов. Пособие предназначено для студентов консерватории и музыкальных вузов и специалистов-исполнителей.

ՀՏԴ 785
ԳՄԴ 85.315

ISMN 979-0-801602-49-7
ISBN 978-9939-802-38-1

© Աճեմյան Վ., Adjemian V., Аджемян В., 2022
© Խաչատրյան Ա., Khachatryan A., Хачатрян А., 2022
© ԵՊԿ հրատարակչություն, Publishing House YSC, Издательство ЕГК, 2022

Նախաբան

Ներկա ժողովածուում ընդգրկված են ՀՀ արվեստի վաստակավոր գործիչ, պրոֆեսոր, կոմպոզիտոր Վարդան Աճեմյանի դաշնամուրային տրիոները, որոնք կարող են համալրել Երևանի Կոմիտասի անվան պետական կամերային-գործիքային երաժշտության ամբիոնի երկացանկը նոր ուսումնամեթոդական գրականությամբ և ծառայել դասավանդման պրոցեսում որպես ժանրի օրինակելի մոդելներ:

ՀՀ և ԽՍՀՄ ժողովրդական արտիստ, կոմպոզիտոր Էդվարդ Միրզոյանը բարձր է գնահատել Վարդան Աճեմյանին՝ համարելով նրան «հայ ժամանակակից երաժշտության խոշորագույն դեմքերից մեկը» (1.):

Հայաստանի պետական մրցանակի դափնեկիր Վարդան Ալեքսանդրի Աճեմյանը հայ ականավոր կոմպոզիտոր է, ում ստեղծագործությունները հայտնի են ոչ միայն Հայաստանում, այլև նրա սահմաններից դուրս: Նրա երկերը հնչում են ԱՄՆ-ում, Չեխիայում, Բուլղարիայում, Ֆինլանդիայում, Հունաստանում, Իտալիայում, Իսլանդիայում, Լեհաստանում, Մեծ Բրիտանիայում, Ռուսաստանում, Վրաստանում և այլ երկրներում: Կոմպոզիտորի ստեղծագործությունները հրատարակվում են շվեյցարական հեղինակավոր Editions BIM երաժշտական հրատարակչության կողմից: Բոլորովին վերջերս «ԵՊԿ հրատարակչության» կողմից հրատարակվել է նաև Վ. Աճեմյանի երկու Սոնատը ջութակի և դաշնամուրի համար (կազմող և մասնագիտական խմբագիրն է ջութակահար, ԵՊԿ պրոֆեսոր Անահիտ Լավչյանը): Վերոհիշյալ Սոնատները, ինչպես և ներկա ժողովածուում ներառված Տրիոները, ոչ միայն ժանրի ինքնատիպ ու արժեքավոր մոդելներ են, այլև կարող են ծառայել կամերային-գործիքային անսամբլի դասընթացին (4.):

Վարդան Աճեմյանը հեղինակ է սիմֆոնիկ, կամերային-գործիքային, խմբերգային, կամերային-վոկալ ստեղծագործությունների, օպերայի, գրել է երաժշտություն թատերական ներկայացումների համար, մշակել է ժողովրդական երգեր:

Վ. Աճեմյանի ճանաչված ստեղծագործություններից է «Հնչյունի թատրոն» կոնցերտային պոեմը՝ գրված լարային նվագախմբի, զոսերի և դաշնամուրի համար, որի համար նա արժանացել է պետական մրցանակի: Նրա «Կիկոսի մահը» օպերան (գրված 1978 թ.) կոմսերվատորիայի պատմության մեջ առաջին դիպլոմային աշխատանքն է եղել, որ հանձնաժողովի կողմից արժանացել է «5+» գնահատականի՝ «Դա իմ սկիզբն էր, չնայած մինչ այդ շատ ստեղծագործություններ էի գրել», - ասում է Վ.Աճեմյանը (5.):

Դաշնամուրային տրիոյի ժանրը հայ կոմպոզիտորական արվեստում

Դաշնամուրային տրիոն ստեղծվել է հնագույն տրիո-սոնատային ձևի հիման վրա և վերջնականապես ձևավորվել է XVIII դարի կեսերին Մանհեյմյան դպրոցի կոմպոզիտորների ստեղծագործություններում: Միմֆոնիայի, սոնատի, կվարտետի ժանրերի հետ միասին, տրիոն իրենից ներկայացնում է սոնատային-սիմֆոնիկ ցիկլ, ունենում է եռամաս կամ քառամաս կառուցվածք, որտեղ առաջին մասը մեծ մասամբ գրված է սոնատային ձևում:

XIX-XX դարի նշանավոր արևմտաեվրոպական կոմպոզիտորներից ստեղծել են տրիո ժանրի լավագույն կոթողները՝ Յ. Հայդնը, Լ. վան Բեթհովենը, Ֆ. Շոպենը, Ռ. Շումանը, Յ. Բրամսը, Ս. Ֆրանկը, Յ. Ն. Հումելը, ռուս կոմպոզիտորներից՝ Պ. Ի. Չայկովսկին, Ս. Ի. Տանեևը, Ս. Վ. Ռախմանինովը, Դ. Դ. Շոստակովիչը (2.):

1940-1950 թվականներին հայ երաժշտական արվեստում մեծ զարթոնք ապրեցին կամերային գործիքային ժանրերը, և առաջին դաշնամուրային տրիոներն էլ վերագրվում են այդ ժամանակահատվածին: Հայ կոմպոզիտորական արվեստում ժանրի առաջին մոդելներն ստեղծեցին կոմպոզիտորներ Լևոն Խոջա-Էյնաթովը (1943 թ., նվիրված է Ալեքսանդր Սպենդիարյանի հիշատակին), Գայանե Չեքոտարյանը (1948 թ.), Առնո Բաբաջանյանը (1952 թ.): Այդ ժանրի ստեղծագործություններն առանձնանում են իրենց նորարարությամբ, նկատվում է առավել խորը ներթափանցումն ազգային երաժշտության հնագույն շերտերի և նրա էության մեջ: Ժանրի տարածմանը նպաստեցին նաև նորաստեղծ կատարողական անսամբլները, ինչպես օրինակ Հայֆիլհարմոնիայի դաշնամուրային տրիոն, որի կազմում էր դաշնակահար, պրոֆեսոր Գեորգի Սարաջևը, որը նաև Դաշնամուրային տրիոյի հեղինակ է: Կոմսերվատորիայի երախտավոր հիմնադիրների օրինակով, բուհում պարբերաբար ստեղծվել և գործել են պրոֆեսորադասախոսական կամ ուսանողական կազմերով եռյակներ: Մինչև օրս էլ ստեղծվում են դաշնամուրային տրիոներ, որոնցից ներկայում ամենաճանաչվածներից է Արամ Խաչատրյանի անվան տրիոն (Արմինե Գրիգորյան, Կարեն Ծախալոյան և Կարեն Բոչարյան կազմով) և այլ կազմեր:

1970-1980-ականներից նկատվեց ժանրի հանդեպ հետաքրքրության նոր ալիք և առավելագույնին հասավ: Ժանրի մեկնաբանման յուրօրինակ մոտեցումներով հանդես եկան Գևորգ Մանասյանը (1972 թ.),

Սերգեյ Մարկոսյանը (1980 թ.), Սոֆա Ազնաուրյանը (1984 թ.), Վարդան Աճեմյանը (1-ին տրիո, 1987 թ.), Վահրամ Բաբայանը (1990 թ.), Գագիկ Հովունցը (2007թ.), Ռուբեն Ալթունյանը (2011թ.) և ուիշներ (3.):

Հայ կոմպոզիտորները հարստացրեցին տրիոյի ժանրը ազգային ինտոնացիոն շերտերով և XX դարի երաժշտության նոր ուղղություններին հատուկ մեղեդային, հարմոնիկ, պոլիֆոնիկ, ֆակտուրային, ձևակառուցվածքային նորարարություններով: Հայկական դաշնամուրային տրիոն, կլանելով եվրոպական երաժշտության մեջ մշակված ոճերի, ձևերի, տեխնիկայի ամբողջ հարստությունը, զարգացավ իր ճանապարհով, որի առանցքային յուրահատկությունը ժանրի ազգային կողմնորոշումն է: Ազգային ակունքներին ապավինելը միշտ եղել է Հայաստանի կոմպոզիտորների տեսադաշտում, սակայն յուրաքանչյուր նոր սերունդ նորովի է լուծել այդ խնդիրը:

Վարդան Աճեմյանի Դաշնամուրային Տրիոները

Ներկա ժողովածուում ներառել ենք արդի հայ կոմպոզիտորական դպրոցի վառ և ինքնատիպ ներկայացուցիչներից մեկի՝ Վարդան Աճեմյանի դաշնամուրային երկու Տրիոները: Սա առաջին անգրադարձն է կոմպոզիտորի՝ այս ժանրում գրած գործերին և նպատակ ունի ծառայել որպես ուսումնամեթոդական ձեռնարկ ԵՊԿ կամերային անսամբլի դասընթացի շրջանակներում:

Վարդան Աճեմյանը հեղինակ է երկու դաշնամուրային Տրիոների, որոնցից առաջինը գրվել է դեռևս 1987 թ., երբ երիտասարդ արվեստագետն արդեն կայացած կոմպոզիտոր էր երաժշտական տարբեր ժանրերում՝ օպերայից սկսած մինչև առաջին Սիմֆոնիա, կոնցերտներ տարբեր գործիքների համար, բազմաթիվ կամերային վոկալ և գործիքային երկեր և ձեռնամուխ է լինում դաշնամուրային Տրիոյին:

1987 թ. ծանր տարի էր կոմպոզիտորի համար: Հոր՝ ականավոր կոմպոզիտոր Ալեքսանդր Աճեմյանի կորուստը մեծ ազդեցություն թողեց որդու վրա, և դրա հետ կապված հոգեկան ծանր ապրումներն էլ արտահայտվեցին նրա առաջին Տրիոյում:

Տրիոն գրված է ավանդական քառամաս սոնատային-սիմֆոնիկ ցիկլի ձևում, ավանդական կազմի համար՝ դաշնամուր, ջութակ, թավջութակ: Ստեղծագործության երաժշտական լեզուն դրամատիկ է, անգամ ողբերգական, սակայն լուսավորությամբ շաղախված հնչյուններով: Այստեղ վառ դրսևորվել են Աճեմյանի կոմպոզիտորական ոճին հատուկ իմպրեսիոնիստական, մերթնդներթ դողեկաֆոնիա հիշեցնող, երբեմն ջազային երանգները՝ պարփակված նեոկլասիցիստական ձևակառուցման հստակ պատկերացումների մեջ: Կոմպոզիտորի երաժշտության անգամ ամենահամարձակ հնարները, զուգորդվում են ազգային երաժշտության տարրերով:

Առաջին Տրիոյին հատուկ է ռոմանտիկական, արտիստական պոռթկումներով հարուստ գրելաոճը՝ վեհ թռիչքներով, ինչը հատկապես նկատելի է 1-ին և 4-րդ մասերում՝ Տրիոն առանձնանում է նաև դաշնամուրային խիտ ու հարուստ ֆակտուրայով, որը պահանջում է կատարողական բարձր հմտություններ: Առանձնահատուկ գրավչություն են հաղորդում ջութակի և թավջութակի ունիստն հատվածները, որոնք հետաքրքիր բազմերանգություն են ստեղծում և առավել ընգծում երգայնությունը՝ կանտիլենային հնչողություն հաղորդելով գործիքային կատարողականությանը (տե՛ս՝ 1-ին մասում 46-50 տակտերը), որոնց հաջորդում են իմիտացիոն զարգացումները: Դինամիկ նշանների առատությունը, դրանց հակադրությունները, բարդ տեխնիկական պասսաժներն առանձնահատուկ փայլ են հաղորդում կերպարներին և կատարողից պահանջում վիրտուոզ տեխնիկային տիրապետելու անհրաժեշտություն՝ ստեղծագործության ճշգրիտ մեկնաբանման և մատուցման համար: Օրինակ՝ 1-ին մասի զագաթնակետի հատվածը, 2-րդ մասի հենց նախաբանի և գլխավոր թեմայի գլխանդոներով լեցուն մոտիվները, մարկատոների և տեմուտոների առատությունը կատարողից պահանջում է առանձնահատուկ կատարողական վարպետություն: Տրիոյի 3-րդ մասը (Largo cantabile) աճեմյանական գրելաոճին հատուկ ռոմանտիկ դրվագներից է, որտեղ գերիշխում է երգայնությունը՝ հակադրվելով Տրիոյի ընդհանուր առմամբ դրամատիկ տրամադրությանը:

Կոմպոզիտորի երկրորդ դաշնամուրային Տրիոն գրվել է 2003 թ.: Դաշնամուրային 2-րդ Տրիոն կատարվել է Արամ Խաչատրյանի անվան տրիոյի կողմից:

Այսպես, 16 տարվա ժամանակային անջրպետով են ստեղծվել միևնույն ժանրի երկու գործերը՝ արտահայտելով կոմպոզիտորի ստեղծագործական գործունեության տարբեր փուլերի յուրահատկությունները: Այդ ժամանակահատվածում կոմպոզիտորը հեղինակել էր երկրորդ Սիմֆոնիան (1990 թ.), լարային Կվարտետը՝ Ղազարոս Սարյանի հիշատակին (1999 թ.), բազմաթիվ երկեր՝ դրանցից «Հավատ»-ը երգչախմբի համար *a capella* (2000 թ.), «Տաղ գարնան և սիրո» պոեմը սուպրանոյի և լարային նվագախմբի համար՝ ըստ Գրիգորիս Աղթամարցու տաղերի (2001 թ.), «Որմնանկարներ» պոեմը դաշնամուրի համար՝ նվիրված Հայաստանում Քրիստոնեության ընդունման 1700-ամյակին (2001 թ.): Հիրավի կոմպոզիտորն այս ժամանակահատվածում իր ստեղծագործական զարգացման ծաղկուն փուլն էր ապրում:

Երկրորդ Տրիոն դարձյալ ավանդական կազմ ունի՝ գրված է դաշնամուրի, ջութակի և թավջութակի համար: Տրիոն տարբերվում է առաջինից թե՛ կառուցվածքով, թե՛ շարադրանքի լակոնիկ հակիրճությամբ: Տրիոն մեկմասանի ստեղծագործություն է, որն իր մեջ ներառում է սոնատային ձևի հակասությունների միասնության գեղարվեստական կոնցեպցիան, որի ներքին բաժիններից յուրաքանչյուրը եռամաս ցիկլի ֆունկցիաներն է կրում:

Տրիոն գրված է տեմբրային կոնտրաստների սկզբունքով, որն ստեղծում են երեք գործիքային դերակատարները: Այն ասես երեք մարդկանց զրույց լինի, որոնք ժամանակ առ ժամանակ միանում են և խոսում նույն արտահայտչամիջոցներով և լեզվական ոճով ապա նորից հակադրվում՝ տարբեր տեմբրային շերտեր կազմելով:

Երկրորդ Տրիոյի հնչողությանը յուրահատուկ բնույթ են հաղորդում դաշնամուրի տերցիաներով արպեջիատոները II, III, IV օկտավաներում, որոնք հնչում են թե՛ առանձին, թե՛ ջութակի, թե՛ թավջութակի նվագաբաժնում հնչող մենամական մեղեդու հետ, որը հայկական մոնոդիաների մոտիվների նմանությամբ է շարադրված:

Ջութակի և թավջութակի նվագաբաժիններում օգտագործված են տրեմոլներ, գլիսանդներ, պիցիկատոներ, *sul ponticello*, որը խորհրդավոր բնույթ է ստեղծում, այն լարայինները նվագում են հենակի մոտ: Կոմպոզիտորն այս տարբեր կատարողական հնարներն օգտագործում է ստեղծագործության զգացմունքային էությունն առավելագույնս բացահայտելու նպատակով:

Վ. Աճեմյանի դաշնամուրային տրիոներում արտահայտված են երեք գործիքների տեմբրային յուրահատկությունները, դինամիկ և շտրիխային հնարավորությունները:

Մեր կողմից 2 Տրիոների այս հրատարակության համար իրականացրել ենք որոշակի խմբագրական միջամտություններ՝ առաջարկելով առավել հարմար մատնադրում (ապլիկատուրա), որը հեշտացնելու է կատարումը, մաս շտկված են որոշ դինամիկ նշաններ և շտրիխներ:

Ստեղծագործությունների բարդությունները հաշվի առնելով, առաջին Տրիոն խորհուրդ կտայինք, որպեսզի կատարեն կոնսերվատորիայի ուսանողները և մասնագետ երաժիշտները: Վ.Աճեմյանի երկրորդ դաշնամուրային Տրիոն կարող են կատարել թե՛ երաժշտական ուսումնարանի, թե՛ կոնսերվատորիայի կամերային-գործիքային ամբիոնների ուսանողները, ինչպես նաև նախատեսված է մասնագետ երաժիշտների համար:

Վերջաբան

Ժամանակակից կոմպոզիտորների ոճերի զարգացմանը նպաստելու միտումով իրականացվում է Ավստրիայի Գրաց քաղաքում Ֆ. Շուբերտի անվան դաշնամուրային տրիոների կոմպոզիտորական մրցույթ, որտեղ հնչել են ժամանակակից այնպիսի հանրահայտ հեղինակների գործերը, ինչպիսիք են Սիմոնե Մովիոն, Հոռոյան Խայանը, Բոգդան Դեմյանենկոյն և այլք (2.):

Վարդան Աճեմյանի կամերային գործիքային արվեստի այս անչափ հետաքրքիր և արժեքավոր մնույթները հանրայնացվելու դեպքում, վստահ ենք, կհարստացնեն ոչ միայն Երևանի Կոմիտասի անվան պետական կոնսերվատորիայի կամերային-գործիքային անսամբլի դասընթացի երկացանկը, այլև կարող են ներկայանալ որպես արդի կամերային-գործիքային ժանրի յուրօրինակ մնույթներ և հնչեն միջազգային հեղինակավոր բեմահարթակներում, մաս վերոհիշյալ մրցույթում:

ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

1. Վ. Աճեմյանի անձնական արխիվ:
2. https://ru.wikipedia.org/wiki/Фортепианное_трио#:~:text=Фортепианное%20трио%2—%20музыкальное %20произведение%20для,ансамбль Դիտման ամսաթիվ 20.04.2022 թ. Ժամը՝ 15.08
3. <http://composers.am/?p=2007> Դիտման ամսաթիվ 20.04.2022 թ. Ժամը՝ 15.08
4. Վ. Աճեմյան, Երկու Սոնատ, (կազմող՝ Ա. Վ. Լավյան). Եր., ԵՊԿ հրատարակչություն, 2021 թ.:
5. Рухкян М. А., Театр звука Вартаана Аджемяна. Ер.: Амроц групп., 2015., - 88 С.

TWO PIANO TRIOS BY VARTAN ADJEMIAN

Preface

The present collection includes two piano trios composed by Vartan Adjemian, composer, Honored Artist of Armenia, Professor. These pieces may be included into the teaching repertoire of the Department of Chamber Instrumental Music at Yerevan State Komitas Conservatory as worthy new examples of the genre, thus adding them to the list of educational literature.

Composer Edward Mirzoyan, People's Artist of the USSR and RA, has highly appreciated Vartan Adjemian's works and considered him "one of the most outstanding figures in contemporary Armenian music" (1.).

Vartan Alexander Adjemian, a laureate of the State Prize of Armenia, is a prominent Armenian composer whose work is well known not only in Armenia, but also far beyond its borders. His music has been played in the United States, the Czech Republic, Bulgaria, Finland, Greece, Italy, Iceland, Poland, Great Britain, Russia, Georgia, and other countries. His works have been published by Editions Bim, a respected music publishing house in Switzerland. Most recently, *Two Sonatas for Violin and Piano* by V. Adjemyan (compiled and edited by Professor Anahit Lavchyan) were published by the Yerevan Conservatory Publishing House.

These sonatas, like the trios included in this collection, not only represent original and valuable examples of the chamber-instrumental music genre. They can also be used as educational repertoire for Chamber and Instrumental Ensemble Class (4.).

Vartan Adjemian is the author of symphonic, chamber instrumental, choral and chamber vocal works. He has written opera and music for theater productions, as well as arrangements of folk songs.

One of the composer's most famous works is the concert poem "Theater of Sound" for string orchestra, for which he was awarded the State Prize. Vartan Adjemian's opera "Death of Kikos" (1978) was the first graduation work in the history of the Yerevan Conservatory, which was given an "A+" rating from the examination board. "This was the beginning of my artistic career, although I had already written many works before that", says V. Adjemian (5.).

The Piano Trio Genre in Armenian Art music

The genre of the piano trio evolved from the older form of the trio sonata, finally taking shape by the mid-18th century in works by the composers of the Mannheim School. Along with the genres of symphony, sonata and quartet, the trio is a sonata-symphonic cycle with a three-part or four-part structure, the first movement of which is generally written in sonata form.

In the 19th and 20th centuries, the greatest Western European composers, J. Haydn, L. Beethoven, R. Schubert, J. Brahms, S. Franck, and I. Hummel. Haydn, L. Beethoven, F. Schubert, R. Schumann, J. Brahms, S. Frank, I. Hummel created the most outstanding examples of the genre. Among Russian composers who have written a piano trio were P. I. Tchaikovsky, S. I. Taneyev, S. V. Rachmaninoff, D. D. Shostakovich (2.).

In the 1940s-1950s, Armenian chamber-instrumental music was flourishing, and the first piano trios were created by Armenian composers exactly in that period. The first examples of the genre in Armenian music were written by Levon Khoja-Einatov (*Trio in memory of Alexander Spendiaryan*, 1943); Gayane Chebotaryan (1948) and Arno Babajanyan (1952). Works of this genre are characterized by innovation, a deep penetration into the ancient sources, and the essence of the national music. The spread of the genre was facilitated by the arrival of performing ensembles, such as the Piano Trio of Armenian Philharmony, one of whose members was Georgi Saradjev, pianist, Professor, who himself composed Piano Trio.

Following the example of the leading figures of the Conservatory, instrumental trios were periodically created at the institution, with both teachers and students as participants. Currently, piano trios are still being organized, and one of the most famous of these is the Aram Khachaturyan Trio (featuring Armine Grigoryan, Karen Shahgaldyan, and Karen Kocharyan), as well as other ensembles.

Since the 1970s and 1980s, a new wave of interest in piano trios has emerged, resulting in new accomplishments. The genre was reinterpreted by Gevorg Manasyan (1972), Sergey Markosyan (1980), Sofa Aznauryan (1984), Vartan Adjemian (*Trio No1*, 1987), Vahram Babayan (1990), Gagik Hovunts (2007), Ruben Altunyan (2011), and others (3.).

Armenian composers have enriched the trio genre with traditional intonation layers, combining them with

melodic, harmonic, polyphonic, textural and structural innovations, characteristic of the innovative trends in music of the 20th century. The Armenian piano trio, having absorbed all the diversity of styles, forms and techniques developed in European music, has embarked on its own development path, the principal feature of which was its national orientation. For Armenian composers, the emphasis has always been on the national origins of their work; however, each new generation has tackled this task differently.

Piano Trios by Vartan Adjemian

The present collection includes two piano trios by Vartan Adjemian, who is considered one of the brightest and most original representatives of the Armenian school of composition. This is the first publication of the composer's works in this genre, and it has been implemented to become a teaching and methodological manual in the chamber ensemble class at the Yerevan State Conservatory.

Vartan Adjemian is the author of two piano trios. The first was written in 1987, when the young musician was already an established composer whose talent had manifested itself in various musical genres - from opera to the First Symphony; concertos for various instruments; numerous vocal and instrumental works. And now he has started to compose a piano trio.

The year 1987 was extremely difficult for the composer. The death of his father, the eminent Armenian composer Alexander Adjemyan, had a strong influence on his son, and the deep emotional stress associated with the loss of his father was reflected in his First Trio.

The trio is written in the traditional form of a four-movement sonata cycle, for a traditional cast: piano, violin, cello. The musical language of the work is dramatic, at times tragic, occasionally interspersed with bright sounding. The work clearly demonstrated the colors characteristic of Adjemyan's compositional style: the impressionist, sometimes dodecaphonic or jazz-like intonations are placed within the clear contours of a neo-classical construction. Here, even the most daring compositional techniques combine with the elements of national music.

The style of the First Trio is characterized by romantic impulses full of artistry, which is seen in the ascending leaps, noticeable, particularly, in the first and fourth movements. The music of the trio is also distinguished by its dense and rich piano texture, requiring considerable performance skills.

The music is especially attractive in the episodes where the violin and the cello are played in unison, creating colorful and melodious tone and giving the instruments a cantilena sound (mm. 46-50 of Part I), followed by an imitative development.

The rich variety of dynamics and their contrasts, along with the technically complex passages, gives a special brilliance to the artistic expressions, demanding virtuoso mastery from the musicians in order to achieve a precise interpretation and impeccable performance of the work. For instance, the climactic episode in the first movement, the glissandi motifs in the introduction and in the main theme of the second movement, as well as the numerous marcato and tenuto require exceptional performance skills from the performer.

The third movement of the Trio (*Largo cantabile*) is a romantic episode, very characteristic of Adjemyan's compositional style: melodicism dominates here, contrasting with the overall dramatic character of the trio.

The Second Piano Trio was written by the composer in 2003. It was first performed by Aram Khachaturian Trio.

Thus, between the compositions of these two works written in the same genre, there was an interval of sixteen years, when the distinctive features of different periods of the composer's work were manifested. Throughout this time, Adjemyan has also composed his Second Symphony (1990), a String Quartet in memory of Ghazaros Saryan (1999), and numerous other works, including Faith for Chorus *a capella* (2000), Poem for Soprano and String Orchestra, Song of Spring and Love, to texts by Grigoris Akhtamartsi (2001), and the Frescoes piano poem, dedicated to the 1700th anniversary of Christianity in Armenia (2001). This was the time when the composer truly experienced the flourishing of his artistic work.

Trio No 2 is also written for the traditional cast - piano, violin and cello. However, it differs from the First Trio both in its structure and in the conciseness and laconicism of its narrative.

This is a single-movement piece, containing within its structure the artistic concept of the unity of opposites inherent in the sonata form: all three sections within a one-movement work perform the functions of the parts in a three-movement cycle.

The Second Trio is based on the principle of timbral contrasts created by the sounding of the three instru-

ments. It is somewhat like a conversation between three people who at times speak together, using same expressive means and linguistic style, and then again oppose each other, creating different timbral layers.

Trio has its own distinctive character thanks to the tertian arpeggiato in the piano in the second, third and fourth octaves. They are played both solo or accompanied by a melody that contains motifs reminiscent of Armenian monodies played by strings or cello.

The violin and cello parts use tremolo, glissando, pizzicato, and sul ponticello, that is, when the strings are played near the bridge, thus creating a suspenseful atmosphere. The composer uses a variety of performance techniques to best express the emotional content of the work.

In Vartan Adjemian's piano trios, the timbre characteristics of the three musical instruments, their dynamic and stroke possibilities are widely used.

For this publication of the two piano trios by Vartan Adjemian we have made some editorial changes, including more comfortable fingering for easier performance, as well as corrections to some of the dynamic tones and strokes.

Considering the technical complexity of both works, it would be advisable to recommend the First Trio for performance by conservatory students and professional musicians. The Second Piano Trio can be recommended for playing by students in music colleges and in the Department of Chamber Instrumental Performance at the Conservatory, as well as by professional musicians.

Conclusion

International Chamber Music Competition "Franz Schubert and Modern Music" is being held in Graz, Austria, to further promote the development of contemporary compositional styles. As part of this competition, the works of such famous composers as Simone Movio (Italy), Hooshyar Khayam (Iran), Bogdan Demyanenko (Ukraine) and others were performed here (2.).

We strongly believe that the popularization of the remarkably interesting and valuable samples of Vartan Adjemian's chamber-instrumental works could not only enrich the academic repertoire of the chamber-instrumental ensemble class at the Yerevan Komitas State Conservatory. These works deserve to be performed as brilliant examples of contemporary chamber-instrumental music, and to be heard from the most respected music stages, as well as to be presented at the above-mentioned competition.

COMMENTS

1. Vartan Adjemian's Personal Archive.
2. https://ru.wikipedia.org/wiki/Фортепианное_трио#:~:text=Фортепианное%20трио%2—%20музыкальное%20 произведение%20для,ансамбль... (Accessed 20.04.2022 at 15:08)
3. <http://composers.am/?p=2007> (Accessed 20.04.2022, at 15.08)
4. Adjemyan V., Two Sonatas (compiled by Lavchyan A.V.), YSC Publishing, 2021.
5. RukhkyanM. A., Vartan Adjemian's Sound Theater. Yerevan, Amrots Group, 2015, p. 88.

ДВА ФОРТЕПИАННЫХ ТРИО ВАРДАНА АДЖЕМЯНА

Предисловие

В настоящий сборник вошли два фортепианных трио, созданные Заслуженным деятелем искусств Армении, профессором, композитором Вартаном Аджемяном. Эти произведения могут быть включены в учебный репертуар кафедры камерно-инструментальной музыки Ереванской государственной консерватории им. Комитаса в качестве новых образцовых примеров жанра, пополнив, тем самым, список учебно-методической литературы.

Народный артист СССР и РА композитор Эдвард Мирзоян высоко ценил творчество Вардана Аджемяна и считал его «одним из наиболее выдающихся деятелей в современной армянской музыке» (1.).

Лауреат Государственной премии Армении Вартан Александрович Аджемян – видный армянский композитор, чье творчество известно не только в Армении, но и далеко за ее пределами. Его музыка звучит в США, Чехии, Болгарии, Финляндии, Греции, Италии, Исландии, Польше, Великобритании, России, Грузии и других странах. Его произведения издаются в авторитетном музыкальном издательстве Editions Bim в Швейцарии. Совсем недавно в Издательстве Ереванской консерватории были изданы «Две сонаты для скрипки и фортепиано» В. Аджемяна (составитель и музыкальный редактор профессор ЕГК Анаит Лавчян). Эти сонаты, как и вошедшие в настоящий сборник трио, представляют собой не только самообытные и ценные образцы жанра камерно-инструментальной музыки, но могут также быть использованы в качестве учебного репертуара для камерно-инструментального ансамбля (4.).

Вартан Аджемян – автор симфонических, камерно-инструментальных, хоровых, камерно-вокальных произведений. Им написаны опера и музыка к театральным постановкам, созданы обработки народных песен.

Одним из наиболее известных сочинений композитора является концертная поэма «Театр звука» для струнного оркестра, за создание которой он был удостоен Государственной премии. Опера В. Аджемяна «Смерть Кикоса» (1978) стала первой дипломной работой в истории Ереванской консерватории, которую экзаменационная комиссия оценила на «пять с плюсом». «Это стало началом моего творческого пути, хотя и до этого я уже написал много произведений», – говорит В. Аджемян (5.)

Жанр фортепианного трио в армянском композиторском искусстве

Жанр фортепианного трио сформировался на основе старинной формы трио-сонаты, окончательно оформившись к середине 18 века в произведениях композиторов Мангеймской школы. Наряду с жанрами симфонии, сонаты и квартета трио представляет собой сонатно-симфонический цикл, имеет трехчастную или четырехчастную структуру, первая часть которой, как правило, написана в сонатной форме. В 19-20вв. выдающиеся западноевропейские композиторы создали величайшие образцы в жанре трио – Й. Гайдн, Л. Бетховен, Ф. Шуберт, Р. Шуман, Й. Брамс, С. Франк, И. Гуммель, из русских композиторов – П. И. Чайковский, С. И. Танеев, С.В. Рахманинов, Д. Д. Шостакович (2.).

В 1940-1950-х годах жанр армянской камерно-инструментальной музыки переживал бурный расцвет, и первые фортепианные трио были созданы армянскими композиторами именно в этот период. Первые образцы этого жанра в армянском композиторском искусстве создали Левон Ходжа-Эйнатов (памяти Александра Спендиаряна, 1943), Гаяне Чеботарян (1948), Арно Бабаджанян (1952). Произведения жанра отличаются новаторством, глубокое проникновение в древнейшие слои и в сущность национального музыкального искусства. Распространению жанра трио способствовало появление исполнительских ансамблей, таких, например, как фортепианное трио Армянской филармонии, одним из участников которого был пианист, профессор Георгий Сараджев, сам ставший автором фортепианного трио. Следуя примеру видных деятелей консерватории, в вузе периодически создавались инструментальные трио, участниками которых становились как преподаватели, так и студенты. Фортепианные трио организуют и сегодня, одним из наиболее известных из них является Трио им. Арама Хачатуряна (в его составе выступают Армине Григорян, Карен Шахгалдян, и Карен Кочарян), и другие ансамбли.

Начиная с 1970-80-х годов отмечается новая волна интереса к жанру трио, приведшая к новым достижениям. С самообытной трактовкой жанра выступили Геворг Манасян (1972), Сергей Маркосян (1980),

Софа Азнаурян (1984), Вартан Аджемян (Первое трио, 1987), Ваграм Бабаян (1990), Гагик Овунц (2007), Рубен Алтунян (2011), и другие (3.).

Армянские композиторы обогатили жанр трио национальными интонационными пластами объединив их с мелодическими, гармоническими, полифоническими, фактурными и структурными новшествами, характерными для новых направлений в музыке 20 века. Армянское фортепианное трио, вобрав в себя все богатство стилей, форм и техники, разработанных в европейской музыке, вышло на свой собственный путь развития, основной особенностью которого стала его национальная направленность. Опора на национальные истоки всегда находилась в центре внимания композиторов Армении, вместе с тем, каждое следующее поколение решало эту задачу по-новому.

Фортепианные трио Вартана Аджемяна

В настоящий сборник включены два фортепианных трио Вартана Аджемяна, который является одним из наиболее ярких и самобытных представителей армянской композиторской школы. Это первое издание произведений композитора в этом жанре, и оно реализовано с целью стать учебно-методическим пособием для класса камерного ансамбля Ереванской государственной консерватории.

Вартан Аджемян – автор двух фортепианных трио. Первое из них было написано в 1987 году, когда молодой музыкант был уже состоявшимся композитором, талант которого проявился в различных музыкальных жанрах – от оперы до Первой симфонии, концертов для различных инструментов, многочисленных вокальных и инструментальных сочинениях. И вот теперь он приступил к созданию фортепианного трио.

1987 год оказался крайне тяжелым для композитора. Смерть отца, видного армянского композитора Александра Аджемяна оказала на него сильнейшее влияние, и глубокие душевные переживания связанные с потерей отца нашли свое отражение в его Первом трио.

Трио написано в форме традиционного четырехчастного сонатно-симфонического цикла, для традиционного состава: фортепиано, скрипка, виолончель. Музыкальный язык произведения драматичный, временами трагичный, но в то же время иногда перемежающийся со светлым звучанием. В нем ярко проявились характерные для композиторского стиля Аджемяна краски: импрессионистские, порой похожие на додекафонию, а иногда на джазовые интонации, помещенные внутри четких контуров неоклассической конструкции. Даже наиболее смелые композиторские приемы здесь сочетаются с элементами национальной музыки.

Для стиля Первого трио характерны романтические порывы, полные артистизма, что проявляется в восходящих скачках, заметных, в частности, в первой и четвертой частях. Трио также отличается плотной и богатой фортепианной фактурой, требующей значительного исполнительского мастерства. Особую привлекательность музыке придают эпизоды, в которых скрипка и виолончель звучат в унисон – прием, создающий красочность и подчеркивающий певучесть, придающий кантиленность звучанию инструментов (см. тт.46-50 I части), следом за которой начинается имитационное развитие музыкального материала.

Богатое разнообразие динамических оттенков и их противопоставления, технически сложные пассажи придают особый блеск художественным образам, требуя от музыкантов виртуозного мастерства для точной трактовки и безукоризненного исполнения произведения. Так, кульминационный эпизод I части, глиссандирующие мотивы во вступлении и в главной теме II части, многочисленные *marcato* и *tenuto* требуют от исполнителя исключительного исполнительского мастерства. III часть трио (*Largo cantabile*) представляет собой романтический эпизод, очень характерный для композиторского стиля Аджемяна: здесь преобладает мелодичность, противопоставленная в целом драматическому характеру Трио.

Второе фортепианное трио было написано композитором в 2003 году. Впервые оно прозвучало в исполнении Трио им. Арама Хачатуряна.

Таким образом, между созданием этих двух произведений одного жанра растянулся интервал в шестнадцать лет, в течение которого проявились особенности разных периодов творчества композитора. За это время Аджемян сочинил также Вторую симфонию (1990), Струнный квартет памяти Газароса Сарьяна (1999), многочисленные другие произведения, среди которых «Вера» для хора *a capella* (2000), Поэма для сопрано и струнного оркестра «Песнь весны и любви», на тексты тагов Григориса Ахтамарци (2001), фортепианная поэма «Фрески», посвященная 1700-летию принятия христианства в Армении (2001). В

этот период композитор поистине переживал расцвет своего творчества.

Трио №2 также написано для традиционного состава – фортепиано, скрипки и виолончели. Вместе с тем, оно отличается от Первого трио как по структуре, так и по краткости и лаконизму изложения. Это одночастное сочинение, внутри которого лежит художественная концепция единства противоположностей, присущая сонатной форме – все разделы внутри одночастного произведения выполняют функции частей трехчастного цикла.

Во Втором трио использован принцип тембровых контрастов, создаваемых звучанием трех инструментов. Это словно разговор трех человек, которые то говорят вместе, используя одни и те же выразительные средства и языковой стиль, то противопоставляются друг другу, создавая различные тембральные пласты.

Своеобразный характер звучанию Трио придают терцовые арпеджиато в партии фортепиано во II, III и IV октавах, звучащие как соло, так и в сопровождении мелодии, содержащей мотивы, схожие с армянскими монодиями у струнных или в партии виолончели.

В партиях скрипки и виолончели использованы тремоло, глиссандо, пиццикато, *sul ponticello*, т.е. когда струнные играют рядом с подставкой, создавая настроение загадочности. Композитор применяет различные исполнительские приемы для наилучшего отображения эмоционального содержания произведения.

В фортепианных трио Вартаана Аджемяна широко использованы тембровые особенности трех музыкальных инструментов, их динамические и штриховые возможности.

Для настоящего издания двух фортепианных трио нами была проделана определенная редакторская работа, в частности, для облегчения исполнения предложена более удобная аппликатура, кроме того, скорректированы некоторые динамические оттенки и штрихи.

Исходя из технической сложности обоих произведений, целесообразно рекомендовать Первое трио для исполнения студентам консерватории и профессиональным музыкантам. Второе фортепианное трио Вартаана Аджемяна может быть рекомендовано для исполнения как учащимися музыкальных училищ и студентами кафедр камерно-инструментального исполнительства консерватории, так и профессиональными музыкантами.

Резюме

В австрийском городе Грац проводится конкурс произведений современных композиторов им. Франца Шуберта, призванный способствовать дальнейшему развитию современных композиторских стилей. В рамках этого конкурса здесь исполнялись сочинения таких известных композиторов как Симоне Мовио (Италия), Хушьяр Хайам (Иран), Богдан Демьяненко (Украина) и др. (2.)

Уверены, что популяризация своеобразных и ценных образцов камерно-инструментального творчества Вартаана Аджемяна может не только обогатить учебный репертуар класса камерно-инструментального ансамбля Ереванской государственной консерватории им. Комитаса. Эти произведения достойны выступать в качестве ярких образцов современной камерно-инструментальной музыки, и звучать на самых авторитетных музыкальных сценах, а также быть представленными на вышеупомянутом конкурсе.

ПРИМЕЧАНИЯ

1. Личный архив Вартаана Аджемяна.
2. https://ru.wikipedia.org/wiki/Фортепианное_трио#:~:text=Фортепианное%20трио%2—%20музыкальное%20произведение%20для,ансамбль... Дата обращения 20.04.2022, в 15:08.
3. <http://composers.am/?p=2007> Дата обращения 20.04.2022, в 15.08
4. Аджемян В. Две сонаты (сост. Лавчян А.В.), Изд-во ЕГК, 2021.
5. Рухкян М. А., Театр звука Вартаана Аджемяна. Ер., Амроц груп, 2015, с. 88.

ՏՐԻՈ TRIO N 1 ТРИО

Չութակի, քվադրոնի և դաշնամուրի համար
for Violin, Violoncello and Piano
Для скрипки, виолончели и фортепиано

Վ. ԱԴԵՄՅԱՆ
V. ADJEMIAN
В. АДЖЕМЯН

Adagio *rubato*

Violino *p*

Cello

Piano *pp*

Vln.

Vlc.

P-no. *p*

Vln. *Piu mosso*

Vlc. *mf*

P-no. *f*

The musical score is written for a string trio. It begins with a tempo marking of 'Adagio' and a performance instruction of 'rubato'. The Violino part starts with a piano (*p*) dynamic, featuring a series of notes with fingerings (4, 2, 2) and a slur. The Cello part is initially silent. The Piano part begins with a pianissimo (*pp*) dynamic, playing a series of chords and single notes. The Violin (Vln.) and Violoncello (Vlc.) parts enter later. The Violoncello part has a mezzo-forte (*mf*) dynamic. The Violin part has a 'Piu mosso' (faster) tempo marking. The Piano part continues with a forte (*f*) dynamic. The score includes various musical notations such as slurs, fingerings, and dynamic markings.

12 1 2 1 4 2 3 1 2

Vln.

Vlc.

P-no.

f

16 1 3 4 3 2 2

Vln.

Vlc.

P-no.

sf *f*

sf poco a poco crescendo *f*

mf

8

19 3 2 3 V 2 V

Vln.

Vlc.

P-no.

sf *p*

sf *sf* *rit.*

a tempo

Vln. *pp*

Vlc. *pp*

P-no. *pp*

Vln. *pp*

Vlc. *pp*

P-no. *pp*

Vln. *sub. p*

Vlc. *sub. p* *Pizz*

P-no. *sub. p* *rit.*

4 Allegro con fuoco

31

Vln.

f

Vlc.

arco

f

P-no.

mf

33

Vln.

Vlc.

P-no.

f

36

Vln.

f

Vlc.

f

P-no.

8--

8--

38 5 *Pizz*

Vln.

Vlc.

P-no.

f *mp*

p *sf* *p*

Pizz

p *sf* *p*

41

Vln.

Vlc.

P-no.

f *mp*

arco *Pizz*

arco *Pizz*

mp *mp*

f *mf*

mf

44 *arco spicato*

Vln.

Vlc.

P-no.

p

arco spicato

p

sf *sf* *sf*

8 *5* *8* *5* *8* *5*

46 6

Vln. *mf* *f* *f*

Vlc. *mf* *f* *f*

P-no. *sf*

8

50

Vln.

Vlc.

P-no.

8

54 7

Vln. *f* *sf*

Vlc. *f* *sf*

P-no. *mf* *mp*

8

58

Vln.

Vlc.

P-no.

62

Vln.

Vlc.

P-no.

mp *ff*

66

Vln.

Vlc.

P-no.

crescendo

sf *sub. p*

69 9

Vln. *f* 1 3 4 4 2 2

Vlc. *mf*

P-no. *sf* *sub. p*

72

Vln.

Vlc.

P-no. *p* *crescendo* *mp*

75 10

Vln. *sf*

Vlc. *sf*

P-no. *mf* *f*

79

Vln.

Vlc.

P-no.

poco a poco cresc.

sf sub. p

83

Vln.

Vlc.

P-no.

mf m.d.

f

88

Vln.

Vlc.

P-no.

con sord.

pp

mf

11

93

Vln.

p

Vlc.

p

P-no.

pp

12

99

Vln.

sensu sord.

sf

Vlc.

sf

P-no.

sf

f

13

103

Vln.

sf

Vlc.

sf

P-no.

f

106 14

Vln. *f* *sf* *V*

Vlc. *f* *V*

P-no. *poco a poco* *crescendo* *sf* *8*

109 *V* *sf* *V* *sf*

P-no. *8*

111 *Adagio* *sf*

Vln. *sf* *rit.* *8*

Vlc. *sf* *rit.* *8*

P-no. *sf* *rit.* *8*

114 [15]

Vln. *pp*

Vlc. *Pizz* *pp* *pp*

P-no. *pp*

118

Vln.

Vlc. *arco* *pp*

P-no. 8 3 3

121 *diminuendo*

Vln.

Vlc. *rit.*

P-no. 8 3 3 *rit.*

II

Allegro gracioso

Violino

V-Cello

P-no

Vln.

Vlc.

P-no.

Vln.

Vlc.

P-no.

13 17

Vln. *p* *f* *sub p* *gliss* *gliss* *gliss*

Vlc. *p* *pp* *gliss* *gliss* *gliss*

P-no.

17

Vln. *f*

Vlc. *f*

P-no. *sf* *contabile* *sub p*

21 18

Vln.

Vlc.

P-no. *sf* *sf* *f*

25 *Vln.* *gliss* *mp*

Vlc. *mf* *gliss* *f* *pizz* *p*

P-no. *f*

28 *Vln.* *pizz* *arco* *sf* *sf* *gliss*

Vlc. *arco* *sf* *sf* *gliss*

P-no. *mp* *sf*

19 *poco a poco cresc.*

31 *Vln.* *sub p*

Vlc.

P-no. *legato* *mp*

35 *Vln.* *sf* *gliss* *sf* 20 *gliss*

Vlc.

35 *P-no.* *f* *sub p* *8*

38 *Vln.*

Vlc.

38 *P-no.* *p* *sub p* *sf sf* *8*

41 *Vln.* *sf* *sf* *sf* *sf*

Vlc. *sf* *sf* *sf* *sf* *sf*

41 *P-no.* *mf* *8*

44

Vln.

Vlc.

P-no.

21

f

sub p

sf sf

48

Vln.

Vlc.

P-no.

cresc.

gliss.

sf

sf

sf

mf

22 *meno mosso*

51

Vln.

Vlc.

P-no.

sf

pizz

p

sf

(8)

55

23

pizz

mp

Vln.

Vlc.

P-no.

sf

sub p

pp

59

24

arco

mf

sf

sf

arco spicato

mf

sf

sf

sf

sf

P-no.

sf

sf

sub p

63

mf

V gliss

mf

8

P-no.

66

Vln.

sf

Vlc.

gliss

1 2 4 3

pizz

P-no.

p

69

Vln.

sub p

sf

25

Vlc.

arco

sub p

sf

8

P-no.

mf

cluster

72

Vln.

p

Vlc.

p

P-no.

pp

26 *a tempo cresc.*

Vln. *Vlc.* *P-no.*

mp *mp* *mp*

sf *f* *gliss*

mf *f* *gliss*

p *f* *gliss*

Violin (Vln.) and Viola (Vlc.) parts feature glissando markings and dynamic changes. The Piano (P-no.) part includes octaves marked with '8' and a forte (f) dynamic. The score is in 3/4 time and includes various musical notations such as slurs, ties, and dynamic markings.

27 *ironico*

89

Vln.

p

Vlc.

P-no.

91

Vln.

Vlc.

p

P-no.

93

rit.

Vln.

Vlc.

pp

P-no.

attacca

III

Largo cantabile

Largo cantabile

Violino

Cello

Piano

Vln.

Vlc.

P-no.

pp

mp

mf

sub.p

p

pp

ppp

mp

p

28

poco a poco cresc.

Vln.

Vlc.

P-no.

p *mp* *mf* *f*

ord.

8

Vln.

Vlc.

P-no.

f

3

(8)

Vln.

Vlc.

P-no.

sff

8

25 30 *diminuendo*

Vln.

Vlc.

P-no.

25 *pp* *pp* *pp* *pp*

sub.p

29

Vln.

Vlc.

P-no.

29 *pp* *p*

8

31 32

Vln.

Vlc.

P-no.

f accel. *sub.p* *f* *sub.p*

32

poco a poco cresc.

35

Vln.

Vlc.

P-no.

mf

38

Vln.

Vlc.

P-no.

32

Vln.

Vlc.

P-no.

rit.

rit.

Detailed description: The musical score is for Violin (Vln.), Viola (Vlc.), and Piano (P-no.). It consists of three systems of staves. The first system starts at measure 35 and ends at measure 37. The Violin and Viola parts have melodic lines with various ornaments and slurs. The Piano part has a sustained chordal texture. The second system starts at measure 38 and ends at measure 40. The Violin and Viola parts continue their melodic development. The Piano part maintains the chordal texture. The third system starts at measure 41 and ends at measure 43. The Violin and Viola parts show a change in dynamics and tempo, marked 'rit.'. The Piano part features triplets and complex chordal structures. The score is written in a key with two sharps (F# and C#) and a 2/4 time signature.

44

Vln.

Vlc.

8

pp

P-no.

44

pp

pp

48

Vln.

Vlc.

48

P-no.

ppp

This musical score page contains three systems of staves. The first system (measures 44-47) features Violin (Vln.) and Viola (Vlc.) parts with long, sustained notes and slurs, and a Piano (P-no.) part with complex chordal textures and moving lines in both hands. The second system (measures 48-50) shows the Violin and Viola parts continuing with sustained notes, while the Piano part becomes more sparse, with the left hand playing sustained chords and the right hand having rests. Dynamics include *pp* (pianissimo) and *ppp* (pianississimo). A measure rest of 8 measures is indicated between the first and second systems for the Viola part.

IV

Allegro con fuoco

Violino

Cello

Piano

Vln.

Vlc.

P-no.

sf

crescendo

p

f

sf

6

33

8

Vln.

Vlc.

P-no.

poco a poco cresc.

sub. p

sub. p

10

13 *Vln.* *sf sf sf sff* 34

Vlc. *sf sf sff*

P-no. *mp ff sub. p*

16 *Vln.* *p*

Vlc. *mp sf sub. p*

P-no. *sf sf*

20 *Vln.* *f sub. p* 35

Vlc. *f sub. p*

P-no. *sf*

24

Vln.

Vlc.

P-no.

Measures 24-26. Violin and Viola parts are active with sixteenth-note patterns. Piano part has rests.

27

Vln.

Vlc.

P-no.

ff

sf

36

Measures 27-30. Violin and Viola parts have dynamic markings *ff* and *sf*. Piano part has *pp* and *sf* markings. Measure 36 is marked.

31

Vln.

Vlc.

P-no.

ritenuto

Measures 31-35. Violin and Viola parts are mostly rests. Piano part has a *ritenuto* marking.

36

37

Vln.

Vlc.

P-no.

sf

sf

40

Vln.

Vlc.

P-no.

pp

sf

pp

pp

pp

8-----

38

crescendo

Vln.

Vlc.

P-no.

mp

mp

sf

sf

sf

8-----

46

Vln. *f* *gliss.* *glissando*

Vlc. *f* *gliss.* *glissando*

P-no.

8

48

Vln. *mf* *gliss.* *gliss.* *gliss.* *gliss.*

Vlc. *mf* *gliss.* *gliss.* *gliss.* *gliss.*

P-no. *sf* *ff*

(8)

39 Adagio

50

Vln. *sub. p*

Vlc. *p* *con sord.*

P-no. *sub. p*

50

8

3

3

3

3

54

Vln.

Vlc.

P-no.

57

Vln.

Vlc.

P-no.

60

Vln.

Vlc.

P-no.

40

rit.

rit.

rit.

41 *a tempo* *crescendo*

63 *f*

Vln.

Vlc.

P-no.

8

66 *ff ff*

(8)

(8)

63

66

ff ff

ff ff

ff ff

(8)

(8)

**ՏՐԻՈ
TRIO N 2
ТРИО**

Զուրակի, թավջութակի և դաշնամուրի համար

for Violin, Violoncello and Piano

Для скрипки, виолончели и фортепиано

Վ. ԱԴՅԵՄՅԱՆ
V. ADJEMIAN
В. АДЖЕМЯН

Largo ♩ = 48 8va-----

Piano *ppp*

Leo.

(8va)-----

4

3

3

3

6

7

3

6

6

6

6

mp

sub.p

8va-----

8vb-----

9

3

pp

48

V-no

19

ppp 6

pp

V-no

21

mf

V-c

mf

3

rit.

mf

8vb

V-no

24

pp

poco rit

V-c

pp

8va

ppp

m.s.

pp

2 **Allegro** ♩ = 132

poco a poco cresc

V-no

detache

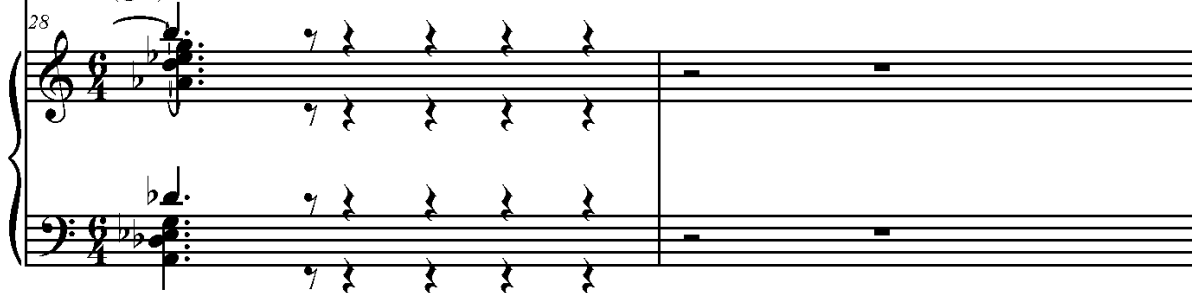
mp

V-c

mp

(8va)

V-no

V-c

V-no

5

5

f

V-c

f

8va

f

8vb

34

V-no

V-c

sfz

sfz

5

SECCO

sfz

sfz

sfz

(8va)

(8vb)

36

V-c

pp

36

pp

pp

sfz

p

(8vb)

41

V-c

3

Morendo

p

(8va)

(8vb)

46

V-no

sfz

V-c

sfz

48

V-no

sub. p

mf

rubato

V-c

sub. p

mf

8vb-----

52

V-no

larghezza

V-c

larghezza

a punta d'arco **ritardando**

V-no

V-c

5 **Allegretto** ♩ = 112

V-c

V-no

P

una corda

V-no

V-c

P

64

V-no

V-c

64

P-no

67

mf

marcato

f

70

72

crescendo

f

f

sub.p

8vb

74

V-no

V-c

mp

f

poco a poco diminuendo

f

(8vb) - - -

8vb - - -

Reo.

*

76

V-no

V-c

arco

76

8vb - - -

78

V-no

V-c

78

sub. p

7

80

V-no

V-c

80

V-no

V-c

82

V-no

V-c

82

8vb

84

V-no

V-c

84

8

80

82

84

8

87

V-no

V-c

P-no

sf

sf

ff

8va

90

V-no

V-c

P-no

arco

f

Gliss.

92

V-no

V-c

P-no

8va

poco ritenuto

a-tempo

ffz

ffz

ffz

cluster

96

V-no

sul pont.

V-c

mp

ff

rubato **Largo** ♩ = 48

V-no

99 100 101 102 103

ffz *pp*

cluster

Piu mosso *poco a poco crescendo*

sul pont.
pp

sul pont.
pp

accel *a-tempo* ♩ = 48 *allargando religioso*

V-no *V-c*

107 *5* *5* *naturale* *pp*

ord. non vib.

V-no *V-c*

111 *pp*

|10|

V-no *V-c*

115 *f* *sf* *6* *3* *p* *3*

accelerando *crescendo*

118

V-no

6 *ff*

V-c

ff

9

9

118

f

a-tempo

120

V-no

sf *pp*

V-c

sf *pp*

3

120

sf *sub.p*

3

poco rit *a-tempo*

124

V-no

6 6 6 *f*

V-c

f

124

mf

8vb---

Allegro con fuoco ♩ = 120

|11|

V-no

V-c

126

sffz

ff

mp

f

8vb

V-no

V-c

129

sf p

ff

p

V-no

V-c

131

Pizz

sf

Pizz

f

cnb

133 *arco* |12|

V-no *f* *arco*

V-c *f*

136

V-no

V-c *8va*

Piano *8vb*

139

V-no

V-c

Piano *pesante* *ff* |12|

8vb

V-no

V-c

142

f

sf

8va

8vb

[13]

V-no

V-c

145

sf

sf

8vb

V-no

V-c

148

8vb

8vb

moderato

151

sf

detache

151

sf

8vb

151

8vb

Con larghezza

V-no

V-c

160

ff

ff

8va-

V-no

V-c

162

sf

8va-

a-tempo

V-no

V-c

164

sfz

sfz

5

5

5

|15|

The musical score consists of three systems. The first system has two staves: V-no (Violino) and V-c (Viola). The second system has two staves: the upper staff continues the V-c part, and the lower staff begins the Piano accompaniment. The Piano part features complex triplet patterns in both hands. A rehearsal mark '168' appears at the start of the Piano's upper staff. At the bottom left, there is a marking '(8vb)' followed by a dashed line.

V-no

V-c

P

sf

sub.p

The musical score is divided into three systems. The first system is for Violin (V-no) and Viola (V-c). The Violin part begins with a treble clef, a key signature of one flat (B-flat), and a tempo marking of 180. It features a series of eighth-note triplets and sixteenth-note runs. The Viola part is in bass clef and follows a similar rhythmic pattern. The second system continues the Violin and Viola parts, with the Violin part marked 'detache' and featuring a series of sixteenth-note runs. The third system is for the Piano (P). It begins with a grand staff (treble and bass clefs) and a tempo marking of 180. The right hand features a series of eighth-note triplets and sixteenth-note runs, while the left hand features a series of eighth-note triplets. The Piano part concludes with a series of sixteenth-note runs in the right hand and a final chord in the left hand.

68

186

V-no

V-c

Con larghezza

186

pp ³

pp

pp

190 *rubato*

V-no

p

pp

190

m.d.

8va

8vb

193 *rubato*

V-no

V-c

pp

ppp

8va

8vb

ritardando

196

V-no

V-c

(8va)

The image shows a musical score for three instruments: Violino (V-no), Viola (V-c), and Piano (P). The score begins at measure 196. The Violino and Viola parts are written in treble and bass staves respectively, featuring long, sustained notes with slurs. The Piano part is written in grand staff (treble and bass staves), with a more active melody in the right hand and sustained chords in the left hand. A dashed line labeled (8va) indicates an octave transposition for the Violino part.

Adjemyan Vardan Alexander, composer (b. 27.04.1956 in Yerevan). In 1962-1969 he studied at Yerevan Sayat-Nova Music school. From 1973-1978 he studied at the Department of Composition at Yerevan Komitas State Conservatory, (Ghazaros Saryan's class). In 1981 he completed his postgraduate studies at the Department of Composition at YSC (Ghazaros Saryan's class). Since 1978 he was engaged in pedagogical activity at the Secondary School of Kanakeravan (Muratav) village in Nairi region, where he organized a music class which functioned until 1984. In 1986-1988 he has been teaching at Yerevan A. Hekimyan Music School, and in 1995-2003 at Yerevan Sayat-Nova Music School. Since 1987 he has been teaching orchestration and instrumentation at the YSC, and since 1995 he has taught composition. He became a Professor in 2001.

From 2002 to 2018 he was the Chair of the Department of Composition at YSC. In 2004 he was awarded the academic rank of professor by the Higher Attestation Commission of the RA. Vardan Adjemyan is a member of the Union of Composers of Armenia (UCA). He is the author of music for stage productions, symphony, chamber instrumental, vocal, choral works, popular songs and arrangements of traditional songs.

List of Works

Three Piano Pieces, 1973. Five Piano Pieces, 1975. Sonata №1 for Flute and Piano, 1975. Piano Sonata №1, 1975. Polyphonic Sonata №2 for Piano, 1976. "Death of Kikos" Opera, 1978. "Brother Baghdasar" Opera on the Same Name Comedy by A. Paronyan (unfinished). Five Romances on the Poetry by V. Teryan and G. Mahari, 1979. «Ballade of a Soldier» for Voice and Chamber Orchestra (on words of G. Mahari), 1980. Symphonic Poem, 1980. Concerto for Soprano, Mezzo-soprano and Orchestra, 1981. Concerto for Orchestra, 1981. Concerto for Piano, Mezzo-soprano and Orchestra, 1982. Sonata for Alto Flute and Cello, 1983. Sonata №2 for Flute and Piano, 1984. "Armenia" Song Cycle on Words of H. Shiraz, 1985. Symphony №1, 1986. Piano Trio №1, 1987. "Ode" for Soprano, Choir and Organ, Dedicated to the Supreme Patriarch and Catholicos of All Armenians Vazgen I, 1989. Symphony №2 in Memory of A. Adjemyan for Grand Orchestra, 1990. Sonata-Fantasia for Cello and Piano, 1993. Lyrical Songs on the Words of H. Hovhannisyan, 1993. Cello Concerto, 1994. Sonata Poem for Violin and Piano, 1995. "Nights in Artamet" on Words of G. Mahari, 1995. "Festive Overture", 1995. Concerto-fantasia for Flute and Orchestra in Memory of Avet Terteryan, 1996. "The Bells" Poem for Piano Dedicated to Arus Adjemyan, 1996. "Perpetuum Mobile" for Piano, 1996. "Fantasia" for Tuba and Piano, 1998. Quintet for Piccolo Flute, Tuba, Vibraphone, Double Base and Piano, 1998. "Twelfth Night" Musical Based on Shakespeare's Play of the Same Name, 1999. "Faith" Ode for Choir and Orchestra, 1998. Piano Sonata №2 (Sonata-Fantasia), 1999. String Quartet in Memory of Ghazaros Saryan, 1999. Arrangements: On the Themes by Sayat-Nova for String Quartet, 2000. Festive Overture for Chamber Orchestra, 2000. "Rubato" Poem for Piano, 2000. "Faith" for a capella Choir, 2000. "Song of Spring and Love" Poem for Soprano and String Orchestra on the Texts by Grigoris Akhtamartsi, 2001. "Frescos" Poem for Piano, Dedicated to the 1700th Anniversary of the Adoption of Christianity in Armenia, 2001. Piano Trio № 2, 2003. Symphony № 3 for String Orchestra Dedicated to Edward Mirzoyan, 2004. Piano Concerto №2, 2006. "Novella" Sonata for Alto and Piano, 2007. "Adventure" for Alto Saxophone, Piano and Chamber Orchestra, 2008. "Nine Contemplations" for Piano in Memory of Olivier Messiaen, 2008. Piano Quintet, 2009. "Stones, Stones of Armenia" Poem for Mixed Choir to a Poem of the Same Name by H. Sahyan, 2009. "Theater of Sound" Concerto-poem for Piano and String Orchestra, 2011. "1915" Poem for Mixed Choir to a Poem of the Same Name by P. Sevak, 2011. Sonata №2 for Violin and Piano, 2014. Symphony №4 for Grand Orchestra, 2014.

Titles, Awards and State Prizes

UCA Award for Chamber Symphony and Songs, 1987. Best Song Award for the Song "Artsakh", 1990. Second Prize at the Cello Concerto Competition, 1993. First Prize at the Republican Competition of Popular Songs. Awarded a prize at the "Military Song" contest organized by the Ministry of Defense of the Republic of Armenia, 1993-1994. In 2010 was awarded the title of Honored Art Worker of the Republic of Armenia.

Social Activities:

Member of the board of the RA Ministry of Culture. In 2003 he organized contests-festivals dedicated to A. Khachaturian, G. Saryan and B. Britten. Since 2008 he is a member of the Cooperative Society of Music Authors and Publishers in Switzerland. (SUISA).

г. Ереван). В 1962-1969гг. учился в Ереванской музыкальной школе им. Саят-Новы, в 1973-1978 — на факультете композиции (класс Газарос Сарьяна) Ереванской государственной консерватории им. Комитаса (ЕГК). В 1981 году окончил аспирантуру отделения композиции ЕГК (рук. Газарос Сарьян). С 1978 года занимался педагогической деятельностью в общеобразовательной школе деревни Канакераван (Муратап) Наирийского района, в которой организовал музыкальный класс, действовавший до 1984 года. Преподавал: в 1986-1988гг. в Ереванской СМШ им. А. Экимяна, в 1995-2003гг. в Ереванской СМШ им. Саят-Новы. С 1987 года преподавал в ЕГК, вел класс оркестровки, инструментоведения, а с 1995-го — композиции, с 2001г. профессор ЕГК.

В 2002-2018гг. заведовал кафедрой композиции ЕГК. В 2004 получил в ВАК РА ученое звание профессора. Член Союза композиторов Армении (СКА). Является автором многочисленных музыкально-сценических, симфонических, камерно-инструментальных, вокальных, хоровых произведений, обработок народных песен и эстрадных песен.

Список произведений:

Три пьесы для фортепиано, 1973. Пять пьес для фортепиано, 1975. Соната №1 для флейты и фортепиано, 1975. Соната №1 для фортепиано, 1975. «Полифоническая соната» №2 для фортепиано, 1976. Опера «Смерть Кикоса», 1978. Опера «Братец Багдасар» по одноименной комедии А. Пароняна (не окончена). Пять романсов на слова В. Теряна и Г. Маари, 1979. «Баллада о солдате» для голоса и камерного оркестра (на слова Г. Маари), 1980. Симфоническая поэма, 1980. Концерт для сопрано, меццо-сопрано и оркестра, 1981. Концерт для оркестра, 1981. Концерт для фортепиано, меццо-сопрано и оркестра, 1982. Соната для альтовой флейты и виолончели, 1983. Соната №2 для флейты и фортепиано, 1984. Вокальный цикл «Армения» (сл. О. Шираза), 1985. Симфония №1, 1986. Фортепианное трио №1, 1987. «Ода» для сопрано, хора и органа, посвященная Верховному Патриарху и Католикосу Всех Армян Вазгену I, 1989. Симфония №2 для большого симфонического оркестра памяти А. Аджемяна, 1990. Соната-фантазия для виолончели и фортепиано, 1993. Лирические песни (слова О. Ованесяна), 1993. Концерт для виолончели с оркестром, 1994. Соната-поэма для скрипки и фортепиано, 1995. «Ночи в Артамете» (слова Г. Маари), 1995. «Праздничная увертюра», 1995. Концерт-фантазия для флейты с оркестром памяти Авета Тертеряна, 1996. Поэма «Колокола» для фортепиано, посвященная дочери, Арус Аджемян, 1996. «Вечное движение» для фортепиано, 1996. «Фантазия» для трубы и фортепиано, 1998. Квинтет для флейты пикколо, трубы, вибратона, контрабаса и фортепиано, 1998. «Двенадцатая ночь», мюзикл по одноименной пьесе В. Шекспира, 1999. Ода «Вера» для хора и симфонического оркестра, 1998. Соната №2 (Соната-фантазия) для фортепиано, 1999. Струнный квартет памяти Газароса Сарьяна, 1999. Обработки на темы песен Саят-Новы для струнного квартета, 2000. «Праздничная увертюра» для камерного оркестра, 2000. Поэма «Rubato» для фортепиано, 2000. «Вера» для хора а capella, 2000. «Песнь весны и любви», поэма для сопрано и струнного оркестра, на тексты тагов Григориса Ахтамарци, 2001. Поэма для фортепиано «Фрески», посвященная 1700-летию принятия христианства в Армении, 2001. Фортепианное трио №2, 2003. Симфония №3 для струнного оркестра, посвященная Э. Мирзояну, 2004. Концерт №2 для фортепиано с оркестром, 2006. Соната «Новелла» для альты и фортепиано, 2007. «Adventure» для альтового саксофона, фортепиано и камерного оркестра, 2008. «Девять взглядов» для фортепиано памяти Оливье Мессиаена, 2008. Фортепианный квинтет, 2009. Поэма «Камни, камни Армении» для смешанного хора на одноименное стихотворение А. Сагьяна, 2009. Концертная поэма «Театр звука» для фортепиано и струнного оркестра, 2011. Поэма «1915» для смешанного хора на одноименное стихотворение Паруйра Севака, 2011. Соната №2 для скрипки и фортепиано, 2014. Симфония №4 для большого симфонического оркестра, 2014.

Удостоен следующих званий, премий и государственных наград: В 1987 — Премия СКА за Камерную симфонию и песни. 1990 — Премия «Лучшая песня года» за песню «Арцах». 1993 — Вторая премия на конкурсе за создание Виолончельного концерта. 1993-1994 — Первая премия на республиканском конкурсе эстрадной песни. Премия на конкурсе «Военная песня», организованном МО РА. В 2010 удостоен звания Заслуженного деятеля искусств РА.

Общественная деятельность:

Член Совета Министерства культуры РА. В 2003 г. организовал конкурсы-фестивали, посвященные А. Хачатуряну, Г. Сарьяну, Б. Бриттену. С 2008 года является членом Общества охраны авторских прав швейцарских авторов песен, композиторов и музыкальных издателей (SUISA).

Аджемян Вардан Александрович, композитор (род. 27.04.1956,

ՎԱՐԴԱՆ ԱՃԵՄՅԱՆ
VARTAN ADJEMIAN
ВАРТАН АДЖЕМЯН

ՏՐԻՈ N 1, 2
TRIO
ТРИО

Չուրակի, թավջութակի և դաշնամուրի համար
for Violin, Violoncello and Piano
Для скрипки, виолончели и фортепиано

Պատասխանատու և մասնագիտական խմբագիր՝ Գոհար Կառլենի ՇԱԳՈՅԱՆ
Գեղարվեստական խմբագիր և ձևավորող՝ Գոհար Վիլենի ԶՈՎՅԱՆՆԻՍՅԱՆ

Չափսը՝ 70x100 1/8: Թուղթը՝ օֆսեթ,
9 տպագրական մամուլ
Տպաքանակ՝ 101 օրինակ:

Երևանի Կոմիտասի անվան պետական կոնսերվատորիա
«ԵՊԿ հրատարակչություն»
ՀՀ, ք. Երևան, Մարկ Գրիգորյան 2
Հեռ.՝ + 37410 523993+118, + 37455 002162
E-mail: YSCPublishingHouse@gmail.com

Հեռ. +374 55 52 79 74
Տպագրվել է «Գևորգ և Հրայր» ՍՊԸ տպարանում: